

Η θρυλούμενη αγάπη των Ελλήνων για την παιδεία είναι μύθος· οι φοιτητές στην πλειονότητά τους είναι κληρονόμοι, του πολιτισμικού και συμβολικού κεφαλαίου των γονιών τους· οι απόφοιτοι στρέφονται κυρίως στο κράτος, αλλά ποτέ δεν συγκρότησαν μια γραφειοκρατία δυτικού τύπου, με απρόσωπους κανόνες· αντίθετα, είναι εξαρτημένοι, αλλά όχι απόλυτα, από άλλες εξουσίες, την πολιτική, τη στρατιωτική, την οικονομική.

Μπορεί όλα αυτά να εκληφθούν ως σημάδια ενός ανολοκλήρωτου εκσυγχρονισμού. Μπορούν, όμως, και να διαβαστούν ως ενδείξεις μιας επώδυνης διαδικασίας ανάπτυξης, μιας μικρής γωνιάς μιας υπανάπτυκτης οικονομικά αυτοκρατορίας, της Οθωμανικής, που σε λιγότερο από δύο αιώνες έφτασε να μοιάσει κάπως, φτιασιδώνοντας και εξιδανικεύοντας αδυναμίες της, στο είδωλό της, τη Δύση.

Ίσως αυτή η διττή εικόνα αποδίδει και τη σημερινή μας κατάσταση. Μια χώρα γεμάτη δυνατότητες και αδυναμίες, αδυναμίες και δυνατότητες, στην εκπαίδευση όπως και σε πλείστα άλλα πεδία.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Πανεπιστήμια και φοιτητές, διεθνώς. Από το μεσαιωνικό στο σύγχρονο πανεπιστήμιο.

Γένεση και μετασχηματισμοί του σύγχρονου πανεπιστημίου. Οι φοιτητές: σπουδές και επαγγελματικές διαδρομές. Πανεπιστήμια και κοινωνική σύνθεση των φοιτητών: Η θεώρηση του Fritz Ringer

Φοιτητές και απόφοιτοι, εντός συνόρων. Η συγκρότηση του πανεπιστημιακού πεδίου. Οι φοιτητές εσωτερικού: «φιλομάθεια» και «θεσιθηρία». Φοιτητές, απόφοιτοι, «αιώνιοι»: δοξασίες που αντέχουν

Φοιτητές και απόφοιτοι, εξωτερικού. Συγκρότηση και εξέλιξη της διεθνούς αγοράς πτυχιών. Οι Έλληνες στα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Τόπος σπουδών. Η μετάβαση στο εξωτερικό για σπουδές. Τα υποδείγματα και η σημασία τους

Κληρονομιά και αξία. Η κοινωνική σύνθεση των φοιτητών. Προσέγγιση και μεθοδολογικές επισημάνσεις. Ο μύθος του φτωχού φοιτητή (1870-1940). Οι ανισότητες παραμένουν (1955-2015). Απόπειρα ερμηνείας. Κοινωνική απόσταση και σχολική επένδυση

Τροχιές αποφοίτων, στον δημόσιο και τον ιδιωτικό χώρο. Απόφοιτοι, και εγχώριες κυρίαρχες ομάδες. Δύο αντίθετοι κόσμοι: δημόσιος και ιδιωτικός. Το πτυχίο ως μέσο ατομικής προαγωγής

Ο Παντελής Κυπριανός είναι καθηγητής Ιστορίας της Εκπαίδευσης και των Πολιτικών Ιδεών στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

Άλλα βιβλία του:

Δημόσιο Ενδιαφέρον και Κοινωνική Αξία της Πολιτικής (1997), Πλέθρον

Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης (2004, 3^η έκδοση 2015), Βιβλιόραμα

Παιδί, Οικογένεια, Κοινωνία: Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής από τις απαρχές ως τις μέρες μας (2007), Gutenberg

Ανατομία των Ποδοσφαιρικών Παθών, (2009), Διόνικος, (με τον Μ. Χουμεριανό)

Famille, Ecole, Sociétés locales. Politiques et pratiques pour l'enfant (2015), Εκδόσεις ASB, UMONS, Mons, (επιμέλεια με τον J. P. Pourtois)

Οικογένεια, σχολείο, τοπικές κοινωνίες (2015), Orportuna, Πάτρα (επιμέλεια με τον J. P. Pourtois)

University, Economy, and Democracy: transformations and challenges. The case of Greece (2016) Lambert, Academic Publishing (με τους S. Balia, I. Kamariano, G. Stamelos)